

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Rydbo Friskola i Österåker

Beslut och rapport

Rydbo Friskola
Ådalsvägen 1
184 94 Åkersberga

2008-12-22
1 (3)
Dnr 54-2008:579

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Rydbo Friskola i Österåkers kommun

Skolinspektionen är ny myndighet för tillsyn, kvalitetsgranskning och tillståndsprövning sedan den 1 oktober 2008. Det innebär att Skolinspektionen svarar för de frågor som Skolverket tidigare svarade för inom dessa områden. Inspektioner som påbörjats under Skolverkets ansvar drivs vidare och rapporteras av Skolinspektionen.

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Rydbo Friskola i Österåkers kommun. Besök gjordes i skolan den 16 september 2008. En inledande intervju med rektorn hölls den 15 september 2008.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna.

Av bilagd rapport framgår hur tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 22 mars 2009 ska Rydbo Friskola AB redovisa till Skolinspektionen, Avdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Skolinspektionen bedömer att Rydbo Friskola bedriver en verksamhet som i många avseenden är av god kvalitet och som till art och nivå huvudsakligen motsvarar det offentliga skolväsendet. Skolmiljön upplevs som trygg av elever och lärare och det råder lugn och arbetsro i arbetssituationerna. Det vardagliga arbetet präglas av ett demokratiskt förhållningssätt och lärandet är i fokus. Eleverna trivs, upplever skolan som lugn och trygg, vilket kan bero på personalens starka engagemang för eleverna och det aktiva värdegrundsarbete som bedrivs vid skolan. Även föräldrarna uttrycker ett förtroende för skolan och dess personal och rektor. Lärarna utgår till stor del ifrån elevernas olika behov och eleverna ges inflytande över såväl det egna lärandet som skolans verksamhet. I skolan finns fungerande system för att följa upp den enskilde elevens kunskapsutveckling utifrån de nationella målen för årskurs 5 i många ämnen. Dock saknas uppföljning i några ämnen och skolan redovisar inte dessa ämnen på de utvecklingssamtal skolan genomför (se vidare under avsnitt 1.2). Rektorn bedöms vara förtrogen med den verksamhet hon leder och är känd och uppskattad av lärare och elever. Rektorn bör dock ta ett större ansvar för att skolans resultat på övergripande skolnivå följs upp, utvärderas och analyseras i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Vidare behöver kvalitetsarbetet utvecklas genom bland annat analys av resultaten avseende såväl kunskapsresultat som resultat gällande normer och värden. Kvalitetsredovisningen och likabehandlingsplanen uppfyller inte författningarnas krav och behöver utvecklas.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat enligt 3 och 5 §§ i förordningen om kvalitetsredovisning jämfört med 9 kap. 2 § skollagen.
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte kraven enligt 6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen.
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte kraven enligt 1 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsende m.m.

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Utvecklingssamtalen bör förbättras så att informationen om elevernas kunskapsutveckling omfattar alla ämnen eleven undervisas i.

- Skolan bör förbättra arbetet med att tydliggöra utbildningsmålen för eleverna.
- Kvaliteten på åtgärdsprogram bör förbättras.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman
Enhetschef

Bellita Torén
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Gunnel Eriksson deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Österåkers kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Rydbo Friskola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen är ny myndighet för tillsyn, kvalitetsgranskning och tillståndsgivning sedan den 1 oktober. Det innebär att Skolinspektionen svarar för de frågor som Skolverket tidigare svarade för inom detta område. Inspektioner som påbörjats under Skolverkets ansvar drivs vidare och rapporteras av Skolinspektionen.

Skolverket/Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Rydbo Friskola den 16 september 2008. En inledande intervju med rektorn hölls den 15 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets/Skolinspektionens andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet år 2000. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 2005 (dnr 54-2004:1905). I Skolverkets beslut den 3 februari 2005 konstaterade Skolverket att skolan uppfyllde kraven för fortsatt godkännande och rätt till bidrag.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/regelbunden_tillsyn).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolinspektionens beslut åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vid den tidpunkt som framgår av beslutet.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket/Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte verksamheten i förskoleklassen samt lektioner i samtliga årskurser. Skolan har avtal för skolhälsovård med den privata barnavårdscentralen "Sju systrar" och Skolinspektionen har via telefon intervjuat den anli-

2 (15)

tade skolsköterskan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Rydbo Friskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med inspektionen informerat sig om huruvida Österåkers kommun utnyttjar sin rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har en dialog med alla fristående grundskolor. När det gäller uppföljning av verksamheten används så kallade brukarenkäter för alla skolor, oavsett huvudman.

Beskrivning av skolan

Rydbo Friskola	Antal elever
Förskoleklass	15
Grundskola	62

Källa: Skolans egna uppgifter i december 2008.

Skolverket godkände Rydbo Friskola som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 99:1082) den 28 januari år 2000. Huvudmannen fick även godkännande den 30 mars 2000 att bedriva fristående förskoleklass i anslutning till skolan (dnr 1999:3685).

Skolan har en allmän inriktning. Det pedagogiska arbetet vid skolan är Montessoriiinspirerat. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94).

Huvudman för skolan är Rydbo Friskola med organisationsnummer 556593-4055.

Verksamheten vid Rydbo Friskola startade läsåret 2000 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan hade vid inspektionsbesöket 77 elever. De flesta av eleverna är folkbokförda i Österåkers kommun.

Skolan ligger Rydbo, ett litet samhälle i Österåkers kommun. Skolan omges av villor och har närhet till naturen. I anslutning till skolan bedriver huvudmannen även förskola och fritidshem, vilka inte omfattas av denna inspektion.

Helhetsbedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Rydbo Friskola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Skolinspektionen bedömer att Rydbo Friskola bedriver en verksamhet som till art och nivå huvudsakligen motsvarar det offentliga skolväsendet. Eleverna trivs, upplever skolan som lugn och trygg, vilket kan bero på personalens starka engagemang för eleverna och det aktiva värdegrundsarbete som bedrivs vid skolan. Även föräldrarna uttrycker ett förtroende för skolan, dess personal och rektorn. Lärarna utgår till stor del ifrån elevernas olika behov och eleverna ges inflytande över såväl det egna lärandet

som skolans verksamhet. I skolan finns fungerande system för att följa upp den enskilde elevens kunskapsutveckling utifrån de nationella målen för årskurs 5 i många ämnen. Dock saknas uppföljning i några ämnen och skolan redovisar inte dessa ämnen på de utvecklingssamtal skolan genomför (se vidare under avsnitt 1.2). Rektorn bedöms vara förtrogen med den verksamhet hon leder och är känd och uppskattad av lärare och elever. Rektorn bör dock ta ett större ansvar för att skolans resultat på övergripande skolnivå följs upp, utvärderas och analyseras i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Vidare behöver kvalitetsarbetet utvecklas genom bland annat analys av resultaten avseende såväl kunskapsresultat som resultat gällande normer och värden. Kvalitetsredovisningen och likabehandlingsplanen uppfyller inte författningarnas krav och behöver utvecklas.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat enligt 3 och 5 §§ i förordningen om kvalitetsredovisning jämfört med 9 kap. 2 § skollagen.
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte kraven enligt 6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen.
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte kraven enligt 1 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsende m.m.

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Utvecklingssamtalen bör förbättras så att informationen om elevernas kunskapsutveckling omfattar alla ämnen eleven undervisas i.
- Skolan bör förbättra arbetet med att tydliggöra utbildningsmålen för eleverna.
- Kvaliteten på åtgärdsprogram bör förbättras.

Bedömningar

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever (i procent) som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Rydbo Friskola.

Ämne	Rydbo Friskola		
	År 2006	År 2007	År 2008
Svenska	100	100	100
Engelska	100	100	100
Matematik	100	100	87

Källa: Skolans egna uppgifter 2008.

Kommentar:

En fristående skola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad grundskolan i det offentliga skolväsendet ska ge. I ämnena svenska, engelska och matematik finns nationella prov för årskurserna 5 och 9 som stöd vid bedömning av elevernas kunskaper. Det föreligger ingen skyldighet för skolor att genomföra de nationella ämnesproven i årskurs 5.¹ Rydbo Friskola har dock valt att genomföra de nationella ämnesproven i årskurs 5.

Skolinspektionen har tagit del av skolans sammanställning av resultaten från de nationella ämnesproven åren 2006, 2007 och 2008 för årskurs 5 och kan konstatera att eleverna över lag har en god måluppfyllelse. Resultaten bör dock tolkas med viss försiktighet då antalet elever i varje årskurs är begränsat. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska kan Rydbo Friskola inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen för årskurs 5. I skolan görs även få analyser huruvida det finns skillnader i pojkars och flickors måluppfyllelse. Skolan saknar således en samlad, dokumenterad bild av elevernas kunskapsresultat för det femte skolåret, vilket beskrivs mer utförligt samt bedöms i avsnitt 3.3 Rektorns ansvar.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,

¹ De nationella ämnesproven i årskurs 5 är obligatoriska fr.o.m. läsåret 2008/2009.

- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer sammantaget att bedömningsområdet *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat* är av god kvalitet.

Tillsynen visar att lärarna, bland annat med stöd av skolans lokalt konkretiserade kursplaner, följer upp och utvärderar varje elevs kunskapsresultat. Vid utvecklingssamtalen upprättas en individuell utvecklingsplan för varje elev. Vid samtalen redogörs för såväl elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen som elevernas sociala utveckling.

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Tillsynen visar att elevernas kunskapsresultat följs upp och utvärderas på klassnivå. Vid tillfället för Skolinspektionens tillsyn genomför skolan dock inte uppföljning i alla ämnen. Exempelvis genomförs inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena slöjd, musik samt hem och konsumentkunskap.

Kunskapsuppföljningen ska gälla samtliga ämnen varför Skolinspektionens bedömning är att Rydbo Friskolas arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling bör förbättras.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtalen upprättas en individuell utvecklingsplan för varje elev.

Enligt intervjuade elever och föräldrar är utvecklingssamtalen av god kvalitet. Vid samtalen redogörs för såväl elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen som elevernas sociala utveckling. Dock informeras inte föräldrar och elever om elevernas kunskapsutveckling i ämnena slöjd, musik samt hem och konsumentkunskap, vilket bör förbättras.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,

Bedömning av området *Bedömning och kommunikation av resultat*:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer sammantaget att bedömningsområdet *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat* är av god kvalitet.

Rydbo Friskola har gjort lokala tolkningar av de nationella målen. Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling. Bedömningsdiskussioner förs mellan lärare i Rydbo Friskola i olika ämnen. Av samtal med skolledning och lärare framgår dock att bedömningsdiskussioner med andra skolor i kommunen genomförs, om än i begränsad omfattning.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetsätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer sammantaget att området *Genomförande av utbildningen* är av god kvalitet.

I läroplanen anges att utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för undervisningen. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen integrera kunskaper i olika former, såsom fakta, färdighet, förståelse och förtrogenhet. Vidare ska lärarna sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära samt lära sig lyssna, diskutera och argumentera. Eleverna ska också lära sig reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

De verksamhetsbesök som genomfördes i Rydbo Friskola visar att undervisningen sker med varierade arbetssätt och arbetsformer. Skolans arbetssätt innebär bland annat att olika kunskapsformer integreras i undervisningen. Skolinspektionen kan även konstatera att målen att sträva mot ges utrymme i undervisningen samt att undervisningen såväl främjar lärandet som förmedlar kunskaper.

Rydbo Friskola låter genom sitt arbetssätt varje elev utvecklas i sin egen takt och med inflytande över det egna lärandet. Eleverna ges möjlighet till inflytande exempelvis genom att de planerar och utvärderar sitt arbete i sina planeringsböcker och loggböcker. Eleverna ges också möjlighet, utifrån de ramar lärarna ger eleverna, att påverka genom att välja det arbetssätt som bäst passar den enskilde eleven. Vidare framkommer att eleverna ges möjlighet till inflytande över skolans verksamhet i stort, genom att driva frågor i elevråd och klassråd.

Verksamheten i förskoleklassen är varierad med avseende på både innehåll och utformning och ger en god grund för fortsatt skolgång. Förskolans pedagogik ges stort utrymme och verksamheten anpassas till barnens erfarenheter, intressen och behov. Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet och eleverna i förskoleklassen ges möjligheter att utveckla sina förmågor i såväl matematik som grundläggande läs- och skrivinläring.

Elevernas ansvarstagande över det egna lärandet

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs att skolan klargör vilka mål utbildningen har. I viss utsträckning delges eleverna på Rydbo Friskola uppnåendemålen för årskurs 5. I samtal och intervjuer framkommer dock att många elever inte är helt säkra på om de fått målen presenterade för sig och de har också svårt att redogöra för några mål. Skolinspektionen bedömer att Rydbo Friskola bör förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid upprättas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering

Skolinspektionen bedömer sammantaget att området *Anpassning av verksamheten till elevernas behov* är av god kvalitet.

All undervisning ska enligt läroplanen utgå från varje elevs förutsättningar, erfarenheter och behov. Skolinspektionen noterar att eleverna i Rydbo Friskola arbetar med olika uppgifter och i olika takt. Det finns för det mesta två vuxna i klassrummet vilket ökar möjligheterna för lärarna att anpassa undervisningen till elevernas behov.

Enligt läroplanen ska undervisning utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen. I Rydbo Friskola ges eleverna särskilt stöd av klassläraren, företrädesvis inom klassens ram. Skolans begränsade elevantal bidrar enligt samstämmiga uppgifter till att alla elever blir synliga och barn i behov av särskilt stöd lättare uppmärksammas.

Åtgärdsprogram

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, eleven vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionen har granskat ett urval av åtgärdsprogram som upprättas på skolan. Granskningen visar att planerade åtgärder tydligare behöver kopplas till nationella mål. Vidare ska det tydligt framgå hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer att skolan bör upprätta åtgärdsprogram som bättre beskriver ovanstående.

2. NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer att området *Normer i studiemiljö och samvaro* är av god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning som främst grundar sig på att elever och föräldrar uppger i intervjuer att de upplever att barnen är trygga och trivs. Även skolsköterskan upplever skolan som trygg och uppger att lärare och rektorn vidtar omedelbara åtgärder vid eventuella tendenser till kränkande behandling. Det framkommer i intervjuer med föräldrar att barnen får en trygg och bra start redan i förskoleklassen och att ett arbete för att nå en gemensam pedagogisk samsyn startar i ett samarbete mellan förskolan och förskoleklassen.

Rydbo Friskola har ett väl fungerande värdegrundsarbete och personalen arbetar målmedvetet för att förbättra elevernas trivsel och trygghet. Skolinspektionens uppfattning är att lektionerna överlag präglas av arbetsro och ordning och lugn råder under raster och i matsalen.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen eller den huvudmannen utser se till att det finns en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att planen ska följas upp och ses över under medverkan av barn eller elever. Barnens deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Se vidare Skolverkets allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling (SKOLFS 2007:7).

Planen ska användas i det dagliga arbetet för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Planen ska utgå från en aktuell kartläggning av de specifika behov som finns inom respektive verksamhet.

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen tagit del av uppfyller till stora delar lagens krav på en sådan plan. Eleverna har informerats om innehållet i planen. Eleverna har dock inte varit delaktiga vid upprättandet av planen. Vidare ska rutiner anges för hur planen ska utvärderas och följas upp i kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan samt arbetet med planen inte till fullo uppfyller styrdokumentens krav. Vid framtagandet av planen ska skolan beakta kravet på barns och elevers delaktighet.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,
- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Området *Tillgång till likvärdig utbildning* bedöms vara av god kvalitet. Tillsynen visar att eleverna vid Rydbo Friskola erbjuds en verksamhet och undervisning som till innehåll och omfattning är i enlighet med gällande bestämmelser.

Såväl huvudmannen som rektorn uttrycker i samtal under tillsynsbesöket att Rydbo Friskola är öppen för alla som ansöker om plats.

Utbildningen är avgiftsfri. Eleverna har tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Eleverna erbjuds kostnadsfria skolmältider.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Området *Personalens utbildning och kompetensutveckling* bedöms vara av god kvalitet.

Av tillsynen framgår att rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt och att personalen generellt sett har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Lärarna erbjuds kompetensutveckling.

Enligt officiell statistik från Skolverket har flertalet av skolans lärare en pedagogisk högskoleexamen. Vidare framkommer i statistiken att skolan saknar lärare med specialpedagogisk högskolekompetens. Vid faktagranskning av rapporten uppger dock rektorn att samtliga lärare i skolan har pedagogisk högskoleexamen samt att en av lärarna utöver sin lärarexamen har 20 poäng i specialpedagogik och kommer att fortsätta utbildningen till specialpedagog.

3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,

12 (15)

- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer sammantaget att området *Rektors ansvar* är av god kvalitet. Genom att skolan är relativt liten har rektorn möjlighet att finnas i verksamheten och hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten.

Rektorn har funnits i skolan i drygt ett år och är känd och uppskattad av såväl lärare som elever och föräldrar.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat i alla ämnen på skolnivå.

Tillsynen visar att rektorn på Rydbo Friskola, genom att, föra diskussioner med personalen och delta i klasskonferenser, skaffar sig en god kännedom om elevernas kunskapsutveckling. Däremot saknas på övergripande skolnivå uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte gör någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling på skolövergripande nivå i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Det är rektorns ansvar att detta sker.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer Skolinspektionen att området *Kvalitetsarbete* är av mindre god kvalitet. Skolans övergripande kvalitetsarbete bör utvecklas genom att skolan systematiskt analyserar de resultat som verksamheten når i förhållande till de nationella målen samt identifierar vilka åtgärder som behövs för att förbättra måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen uppfyller inte styrdokumentens mål och krav.

Systematiskt kvalitetsarbete

I författningarna finns angivet att skolans verksamhet ska utvecklas så att den svarar mot nationella mål och riktlinjer. Detta främjas bland annat genom systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Rydbo Friskola använder sig bland annat av olika enkäter och självvärderingsunderlag i sitt kvalitetsarbete. Skolan deltar även i kommunens brukarundersökning. Resultatet av undersökningen utvärderas av personalen. Dock saknas en analys av elevernas resultat på en mer övergripande skolnivå både vad gäller elevernas kunskapsresultat och skolans arbete med exempelvis värdegrunden och strävansmålen. Skolinspektionen bedömer därför sammantaget att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, kommunalt driven förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen har tagit del av Rydbo Friskolas kvalitetsredovisning för läsåret 2007-2008. Kvalitetsredovisningen innehåller en beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts under året utifrån vissa lokala mål och prioriterade utvecklingsområden. Resultat och analys finns endast sparsamt redovisade och uppföljning på skolnivå av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella kursplanernas mål saknas. Eleverna har inte varit delaktiga i arbetet och personalen ser inte på kvalitetsredovisningen som ett verktyg för att utveckla verksamheten. Uppföljning av likabehandlingsplanen finns inte

14 (15)

heller redovisat.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Rydbo Friskolas kvalitetsredovisning inte uppfyller de krav som förordningen ställer, vilket måste åtgärdas i enlighet med ovanstående. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18).

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolinspektionen bedömer att området *Huvudmannaskap och tillstånd* är av god kvalitet. Skolans drivs av den huvudman som innehar godkännandet. Huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan och utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

3.6 Stabilitet

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rydbo Friskola AB har redovisat en årsredovisning med resultat- och balansräkning samt revisionsberättelse för perioden 1 juli 2006 – 30 juni 2007. En senare resultat- och balansräkning är inlämnad till Skolinspektionen och visar på ett överskott för Rydbo

Friskola AB.

Granskningen av årsredovisningen, bokföring samt styrelsens förvaltning har genomförts av godkänd revisor. Rektorn bedömer prognosen över elevantalet som positivt med hänvisning till att Rydbo Friskola för närvarande har en kö av elever intresserade av plats på skolan. Skolinspektionen bedömer att skolan, utifrån prognos för elevunderlag och redovisad ekonomi, är stabil.

Stockholm den 22 december 2008

Bellita Torén

Tommy Bucht